

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Το όνομα του Μαξίμου Γκόρκυ κυριαρχεί σήμερα ἐν Εὐρώπῃ. Ἡ ἀπὸ τῆς καταδωξίς του, ἐνεκα τῆς ἐκ-
 γράφεισ ἐν Πειρουπόλει ἐπαναστάσεως, διήγειρε τὴν παγκόσμιον συμπάθειαν. Ἐξοχος ἡθογράφος τῆς ψυ-
 χῆς τῶν Μουζικῶν, εἶνε ὁ λαϊκώτερος ἀλλὰ καὶ ψυχολογικώτερος τῶν Ρώσων διηγηματογράφων. Ἡ ἐξέλιξις τοῦ
 Γκόρκυ εἶνε ἐξόχως περιέργος, ἐξόχως ἅμα διδακτικὴ. Ἰδοὺ ἡ κλίμαξ τοῦ σταδίου του. Ὑπηρετὴς ἐποδηματοποιείου
 — σχεδιαστὴς — βοηθὸς μαγείρου — κουλουροπώλης — ξυλοκόπος — ἀρτοποιὸς — κορίστας ὀπερας — ὀπωροπώλης
 πλανόδιος — φύλαξ σιδηροδρόμου — γραφεὺς δικηγόρου — ἐργάτης ἀλυκῆς. Ὅλα αὐτὰ ἀπὸ τὸ 1878 μέχρι τοῦ 1892
 ὅτε ἔγραψε τὸ πρῶτον τοῦ διήγημα «Μάκαρ Τσοῦντρα». Τῷ 1893 εἶχε κατὰσπῆ διάσημος συγγραφεὺς, Ἀνυπόδητος
 καὶ πεινῶν διηλθεν ὡς ἀλήτης κατὰ τοὺς ρεανικούς του χρόνους ὅλην σχεδὸν τὴν Ρωσσίαν. Τὸ ἀληθὲς ὄνομά του
 εἶνε Ἀλέξιος Πισκόφ. Ἀνεμίχθη μὲ τοὺς ἐργάτας, ἐγνώρισε τὰς θλίψεις των, ἔγινε σύντροφός των καὶ παρηγορη-
 τὴς. Ὁ Γκόρκυ εἶνε ὁ ἡμιγῆς τῶν ἀνθρωπίνων δυστυχιῶν. Πνεῦμα δὲ καὶ παρατηρητικόν, ἐνεβάθυνε εἰς τὴν ἀν-
 θρωπίνην ψυχὴν. Φιλόσοφος καὶ ναυτορραλιστής, ἄγριος εἰς τὰς περιγραφὰς του ὤμος, ἀλλ' εἰλικρινής, φιλόανθρωπος.
 Ὅλοι οἱ πόσχοντες, οἱ πτωχοὶ εἶνε δι' αὐτὸν ἀγαπητοί. Περιγράφει μὲ πρωτοτυπίαν εἰς τὰ σπαταριστὰ διηγήματά
 του τὴν ἀθλιότητα καὶ τὴν διαφθοράν, τὸν ἀλκοολισμόν καὶ τὴν πείναν. Οἱ ἥρωες του εἶνε ἀπόκληροὶ τῆς τύχης,
 ἀδικοῦμενοι καὶ ἐξωκείμενοι. Εἶνε ὁ κατ' ἐξοχὴν συγγραφεὺς τῶν ἀλητῶν. Ἐγενήθη τῷ 1869. Τὸ πνευδώνυμόν του
 εἶνε ὁ «Θωμᾶς Γορδιέφ», ἡ «Βαρίγκα Ὀλέσοοβα», «Μία φερὰ τὸ φθινόπωρον», οἱ «Ἀλῆται», ἡ «Τόσκα», ἡ «Μάλ-
 βα», ὁ «Παράξενος σύντροφος», ὁ «Βάνιας». Ἐφυλακίσθη καὶ ἐξῆλθεν ἡμίνεκρος ἐκ τῆς φυλακῆς, αὐτὸς ὁ μέγας
 πάλτης τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου—ἡ εὐγενεστέρα δόξα τοῦ Ρωσικοῦ ἔθνους. Τὸ κατωτέρω δημοσιεύμενον
 ἔργον του εἶνε εἰς ὕμνος τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. ἐν προμνήμῃ τῆς ἐπαναστάσεως.

Σ. τ. Δ.

I

Ν ΩΡΑ παραλυσίας τῆς ψυχῆς, ἐ-
 πανέρχονται εἰς τὴν ἐνθύμησίν μας
 αἰσικαὶ τοῦ παρελθόντος, καὶ μᾶς
 παγώνουν τὴν κκ. διᾶ.

Ὅταν ὁ Στοχασμὸς φωτίζει θυμ-
 πὰ — ὡς ἥλιος φθινόπωρου — τὴν τρομερὰν ταραχὴν
 τοῦ σώματός μας, τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ δύναμις τῆς
 φαντασίας μού παροισιᾶζει τὴν μεγαλοπρεπὴ μορ-
 φὴν τοῦ ἀνθρώπου!

Ὁ ἀνθρώπος! Λάμπει ὡς ἥλιος εἰς τὸ στήθος μου
 καὶ ἐκ τοῦ ζωηροῦ ἐκείνου φωτισμοῦ ὁ ἀνθρώπος, ἐ-
 ξόχως ὠραίος, μέγας, ὡς ὁ κόσμος, προχωρεῖ βρα-
 δέως εἰς τὰ ἔμπροσ καὶ πάντοτε πλέον ὕψηλά.

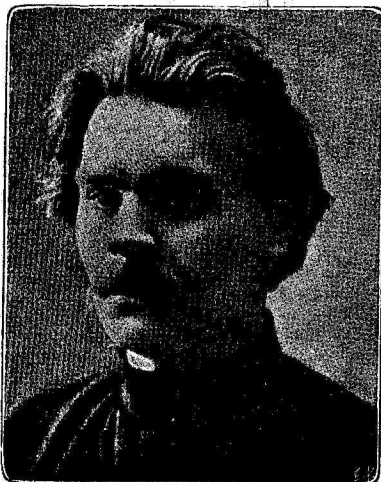
Βλέπω τὸ ὑπερῆφανον μετωπὸν
 του καὶ τοὺς γενναίους βαθεῖς ὀφ-
 θαλμούς του, καὶ ἐντὸς αὐτῶν τὰς
 ἀκτῖνας τοῦ ζωηροῦ καὶ ὀρηγι-
 κοῦ Στοχασμοῦ ποῦ κρατεῖ τὴν
 θαυμαστὴν ἁρμονίαν τοῦ κόσμου,
 μίαν μαγευτικὴν δύναμιν ἡ ὁποία
 ἐν ὥρᾳ δειλίας γεννᾷ Θεούς, καὶ
 ἐν ὥρᾳ θάρρους τοὺς καταπατεῖ.

Χαμένος ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐρή-
 μιῶν τοῦ κόσμου καὶ φε ὁ μένος
 ὀρηγτικῶς, χωρὶς νὰ ἤξευρε ποῦ,
 ταραγμένος ἐκ τοῦ δυσκόλου προ-
 βλήματος: «διατί ὑπάρχει;» — πη-
 γαίνει μὲ θάρρος, ἔμπροσ καὶ πάν-
 τοτε ὕψηλότερα εἰς τὸν δρόμον
 τῆς νίκης καὶ εἰς τὰ μυστήρια τῆς
 γῆς καὶ τ' οὐρανοῦ.

Περσιπατεῖ ἐρυθρόντων μὲ αἷμα
 τὸν ἔρημον καὶ κοπιώδη τῆς ζωῆς
 τὸν δρόμον, καὶ ἐκ τοῦ θερμοῦ αἵμα-
 τος του φυτρῶνουν ἀμάραντα ἀνθ' ποιήσεως μεταβάλ-
 λει εἰς μουσικὴν τὴν λυπηρὰν φωνὴν τῆς τεταραγ-
 μένης ψυχῆς του· ἐκ πείρας γεννᾷ τὰς ἐπιστάμας,
 καὶ ἀνα πᾶν βῆμα του φωτίζει τὴν ζωὴν—καθὼς ὁ
 ἥλιος φωτίζει τὴν γῆν μὲ τὰς εὐεργετικὰς ἀκτῖνας

του—περπατεῖ πάντοτε πλέον ὕψηλά, ἔμπροσ, ἀστὴρ
 ὀδηγὸς πρὸς τὴν γῆν.

Ὅπλισμένος μόνον μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Στοχασμοῦ,
 πότε ὁμοιάζων ἀστραπῇ, πότε ὡς ψυχρὸς πέλεκυς,
 βαίνει ὁ ἀνθρώπος ἐλεύθερος καὶ ζωηρὸς—πλέον ἔμ-
 πρὸς ἀπὸ τὸν ὄχλον καὶ ἀνώτερος τῆς ζωῆς—μόνος
 του, ἐν τῷ μέσῳ τῶν αἰνιγμάτων, καὶ τῶν ἐλαττω-
 μάτων του, τὰ ὅποια τοῦ βαρύνουν τὴν καρδίαν καὶ
 νεκρώσκει τὸν νοῦν του. Βαδίζει. Εἰς τὸ στήθος του
 αὐρούονται χαμερπῆ αἰσθήματα, ἡ φωνὴ τῆς φιλαυ-
 τίας — ὡσαν μία ἐνοχλητικὴ ἐπαίτις — στέκει ριζω-
 μένη εἰς τὴν καρδίαν ὡς κιστὸς μὲ τοὺς περιπλεγμέ-
 νους δεσμούς του... καὶ αὐτοὶ τοῦ ροφῶν τὸ αἷμα, καὶ
 μὲ θόρυβον αἱ δυνάμεις του ἀπαιτοῦν παραχωρήσεις...
 ὅλα αἱ αἰσθήσεις τὸν ἐπιθυμοῦν, ὅλα διψοῦν τὴν ψυ-
 χὴν του.

Μαξίμος Γκόρκυ

ὀπισθεν τοῦ Στοχασμοῦ φιλονεικούντα διὰ τὰ πρωτεῖα
 καὶ σπανίως συνενεοῦνται μαζί του διὰ ν' ἀποτελέσουν
 ἐν τέλει πλάσμα.

Καὶ ἐκεῖ πλησίον εἶναι ὁ αἰώνιος σύντροφός τοῦ
 ἀνθρώπου, ὁ Θάνατος, ἄφωνος καὶ μυστηριώδης, πάν-

Αὐτὰ εἶναι σύννεφα ποῦ μαυρί-
 ζουν τὴν ζωὴν, καὶ ὁμοιάζουν λα-
 σπωμένην ὁδόν, ἡ ἄλλα συχαμερὰ
 κτήνη ποῦ μᾶς ἐμποδίζουν τὸν
 δρόμον.

Καθὼς οἱ ἀστέρες περιστρέφον-
 ται γύρωθεν τοῦ ἡλίου, οὕτω καὶ
 ὁ ἀνθρώπος εἰς τὰ φανταστικά
 πλάσματα τοῦ πνεύματός του:
 ἰδοὺ ὁ Ἔρως· τὸ ἀκολουθεῖ πάν-
 τοτε πεινασμένος, καὶ ἡ Φιλία
 ὅπου μακρόθεν ἔρχεται χλωαίνου-
 σα· ἔμπροσ πηγαίνει ἡ Ἐλπίς δει-
 λιασμένη· ἰδοὺ τὸ Μῖτος· πλήρες
 ὀργῆς, καὶ ἡ Πίστις μὲ τὸ σε-
 μνὴν βλέμμα, ἡ ὁποία βλέπouσα
 τὸ ἀγανακτισμένον πρόσωπόν του
 τοῦ στήνει σιωπηλῶς παγίδα.

Μὲ ἀληθείας ἐροακωμένας, πο-
 τισμένα μὲ τὸ δηλητήριον τῶν
 προλήψεων, πηγαίνου ἀπατηλῶς

τοτε έτοιμος νά τοῦ ἀσπασθῇ τήν καρδιά, ἡ ὁποία ἀπεναντίας λαχταρᾷ διά τήν ζωήν. Αὐτός γνωρίζει ὅλα αὐτά τὰ ἀθάνατα πρόσωπα πού τόν συνωδεύουν καί κατ' ἐξοχήν ἐν ἅλλο ἀκόμη, τήν Μωρίαν.

Ίσχυρά ὡς καταγιγίς τόν ἀκολουθεῖ βῆμα πρὸς βῆμα μέ ἐχθρικόν βλέμμα καί μέ τήν δύναμιν τῆς τοῦ ἐξασθεῖν τόν Στοχασμόν, καί προσπαθεῖ νά τόν κρατῇ εἰς ἓνα βρασανιστικόν χορόν. Αὐτός γνωρίζει ὅλην αὐτήν τήν συνοδίαν τήν ἀποτελούμενην ἀπό τὰ πλάσματα τοῦ πνεύματός του, ὅλα ἀνώμαλα, ἀμόρφωτα καί ἀσθενῆ πλάσματα.

Ὁ Στοχασμός μόνος εἶναι ὁ ἀχώριστος καί πιστός φίλος τοῦ ἀνθρώπου· δέν εἶναι παρά ἡ λάμψις τοῦ Στοχασμοῦ πού φωτίζει ἔμπροσθέν του ὅλα τὰ ἐμπόδια τοῦ δρόμου, τὰ αἰνίγματα τῆς ζωῆς, τὰ ἀπόκρυφα τῆς φύσεως καί τὸ τρομερόν χάος τῆς καρδιάς του.

Ὁ ἐλεύθερος σύντροφος τοῦ ἀνθρώπου—ὁ Στοχασμός—κυττάζει πανταχοῦ μέ προβλεπτικόν ὄφθαλμόν καί φωτίζει κάθε τί· βλέπει τὰς ἀπατηλάς καί κρυφίας· πανουργίας τοῦ ἔρωτος, τήν μεγάλην ἐπιθυμίαν του νά τόν περιώσῃ, καί μέ τήν βρωμεράν μορφήν τῶν σαρκικῶν αἰσθήσεων πλάγι του· ἡ ἀδυναμία τῆς Ἑλπίδος καί ὅπισθεν αὐτῆς ἡ Συκοφαντία καλλωπισμένη ζωντανά φεύδῃ, πάντοτε ἔτοιμα νά ἀπατήσουν καί ἐνταυτῷ νά παρηγορήσουν μέ γλυκά λόγια. Ὁ Στοχασμός βλέπει εἰς τήν δειλιασμένην καρδίαν τῆς Φιλίας τόν ἐγωϊσμόν, τήν σκληράν καί κούφην περιέργειαν καί τὰς βρωμεράς διαβολάς τοῦ Φθόνου καί ἐπ' αὐτοῦ τοὺς σπόρους τῆς Συκοφαντίας· ὁ Στοχασμός βλέπει τήν δύναμιν τοῦ Μίσους καί ἠξεύρει ὅτι μόλις θραύσῃ τοὺς δεσμούς του θά διαφθείρῃ τὰ πάντα εἰς τήν γῆν, μὴ σεβόμενος οὔτε αὐτόν τόν ἀνεκτίμητον στέφανον τῆς δικαιοσύνης.

Ὁ Στοχασμός παλαίει ἀκόμη καί μέ τόν Θάνατον. Τόν θεωρεῖ ὡς μίαν γύφτισαν ἡ ὁποία περιφέρεται εἰς τοὺς δρόμους καί συνάζει, ἐντὸς βρωμεροῦ σάκκου, κάθε τί παραπεταμένον καί σαπισμένον, ἀλλὰ πολλὰν καί πέρνει ἀκόμη ὅ,τι ὑγιές καί ἰσχυρόν. Ἀναπνέων τήν ὁρμήν τῆς σαπίλας, τυλιγμένος μέ τόν πέπλον τῆς φιλκῆς, ἀναίσθητος ὡς αἰνίγμα τρομερόν καί σκοτεινόν ἵσταται πάντοτε ὁ Θάνατος, ἔμπροσθεν τοῦ ἀνθρώπου, καί ὁ Στοχασμός τόν σπουδάζει λεπτομερῶς, ἀλλὰ μέ τόλμην καί μέ πεποιθησιν ἀθανασίας.

Τοιοῦτοτρόπος ὁ ἀνθρώπος περιπατεῖ θαρραλέως ἐν μέσῳ τοῦ τρομακτικοῦ σκότους τῶν προβλημάτων τῆς ζωῆς, ἔμπρὸς καί ὑψηλά, πάντοτε ἔμπρὸς καί πάντοτε ὑψηλότερα!

II

Ἰδοὺ πλέον αὐτός ὁ ἀνθρώπος κουρασμένος, ἀπηλπισμένος καί δειλιασμένος, μέ καρδιά τρομασμένη ζητᾷ τήν Πίστιν καί κράζει μέ δυνατὴ φωνή τὰ τρυφερά χάδια τὸν Ἐρωτα.

Τρία μαῦρα καί αἰσχρὰ πουλιά περιφέρονται γύρωθεν τῆς καρδιάς του—ἡ Ἀπελπισία, ἡ Παραφροσύνη καί ἡ Μελαγχολία καί τοῦ τραγουδοῦν μέ θλιβερά φωνή, πῶς εἶναι ἐν ἀδύνατο κτήνος, πῶς ἡ συνειδήσις του εἶναι περιορισμένη, ὁ Στοχασμός ἀνίκανος καί τὸ θάρρος του γελοῖον, διότι ὅ,τι καί ἂν κάμῃ θά πεθάνῃ.

Ἡ καρδιά του ταρασσεται ἀνούουσα τὸ τραγοῦδι αὐτό, καί στὸν νοῦν του εἰσχωρεῖ ἡ ἀμφιβολία καί ἓνα λυπηρὸ δάκρυ λάμπει στοὺς ὀφθαλμούς του.

Καί ἂν λείψῃ τὸ θάρρος, ὁ φόβος τοῦ θανάτου ὡθεὶ βιαίως τὸν ἀνθρώπον εἰς τήν Πίστιν· ὁ Ἐρως, νικητῆς χαρωπός, τὸν τραβᾷ εἰς τὰς ἀγκάλας του—καί μέ ὑποσχέσεις εὐτυχίας—τοῦ κρύπτει τήν μέλουσαν λυπηράν ἀπώλειαν τῆς ἐλευθερίας του ἀπὸ τὸν λαίμαργον δεσποτισμὸν τῶν αἰσθήσεων.

Σύμμαχος τοῦ ψεύδους, ἡ δειλὴ Ἑλπίς, τοῦ φάλλει τὰς ἡδονὰς τῆς ἀναπαυτικῆς ζωῆς, καί μέ γλυκά λόγια τοῦ τρέφει τὸ ἀποκοιμισμένον πνεῦμα τοῦ σύρουσα αὐτό εἰς τήν λάσπην τῆς Ὀκνηρίας.

Ἄλλ' ὁ Στοχασμός εἶναι ἀνδρείος καί πηλαίει ἰσχυρῶς κατὰ τοῦ ψεύδους, καί τὸ πεδίον τῆς μάχης εἶναι ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου.

Ἄλλ' ὁ ἀνθρώπος εἶναι τόσον μολυσμένος ἀπὸ τὸ ψεῦδος ὥστε δέν ἔμπορεῖ νά ἱατρευθῇ, καί πιστεύει σταθερῶς πῶς δέν ὑπάρχει ἄλλο τί οὐσιωδέστερον ποῶς τὸ χόρτασμα τῆς κοιλιᾶς ἢ τῆς ψυχῆς, ὅτι δέν εἶναι ἄλλη εὐχαρίστησις ἀνωτέρα τῶν ἀναπαύσεων καί τῶν ἄλλων μικρῶν ἡδονῶν τῆς ὑπάρξεώς του, καί, σκλαβωμένος ἐκ τῶν κοινῶν αἰσθήσεων, ὁ Στοχασμός μέ θλίψιν του μαζεύει τὰ πτερὰ του καί ἀποκοιμῆται ἀφίνων τὸν ἀνθρώπον εἰς τήν δεσποτείαν τῆς καρδιάς του.

Καί ὡς ἓνα νόον σύννεφο ἡ διεφθαρμένη Χυδαίότης, θυγάτηρ τῆς δειλῆς Ὀκνηρίας, γλυστρᾷ ἀπ' ὅλα τὰ μέρη ἐπάνω εἰς τὸν ἀνθρώπον καί τοῦ γεμίζει μέ μία καυστικὴν σκόνην τὸ μυαλό, τήν καρδιά καί τοὺς ὀφθαλμούς του.

Καί ὁ ἀνθρώπος σθέννυται, ἐκ τῆς ἀδυναμίας καταντᾷ ὡς ζῶον, χωρὶς θάρρος καί Στοχασμόν. Ἄλλ' ἐὰν ἐντὸς αὐτοῦ γεννηθῇ ἐπανάστασις, τότε θά τοῦ ξυπνήσῃ τὸν Στοχασμόν καί ἐκ νέου ὁ ἀνθρώπος θά βιδίσῃ ἔμπρὸς, μόνος, ἀνάμεσα στὰ λάθη του, μόνος ἐν μέσῳ τῶν φλογερῶν σπινθήρων τῆς ἀμφιβολίας του, μόνος ἐν μέσῳ τῶν ἐρεπίων τῆς συντετριμμένης ἀληθείας.

Μεγαλοπρεπής, μεγάλῳψυχος καί ἐλεύθερος ὁ ἀνθρώπος κυττάζει θαρραλέως εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τήν ἀλήθειαν, καί ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀμφιβολίας του, λέγει εἰς αὐτάς:

—Σεῖς ψεύδεσθε λέγονται ὅτι εἶμαι ἀνίκανος, ὅτι ἡ συνειδήσις μου εἶναι περιορισμένη. Ἐκείνη αὐξάνει, μεγαλύνει μέσα μου· ἐγὼ τὸ βλέπω, τὸ αἰσθάνομαι, ἐγὼ καταλαβαίνω τήν ἀνάπτυξιν τῆς συνειδήσεώς μου, διὰ μέσου τῶν παθημάτων μου.

Διότι εἰς κάθε βῆμα ἐγὼ βλέπω, ἐγὼ ἀκούω, ἐγὼ θέλω πολὺ περισσότερον, καί αὐτὴ ἡ ταχθεὶς αὐξήσις τῆς ἐπιθυμίας εἶναι ἡ μεγάλη ἀνάπτυξις τῆς συνειδήσεώς μου. Ἐγὼ θά εἶμαι—εἰς τὸ μέλλον—ὡς μία πυρκαϊὰ στὸ σκότος τοῦ κόσμου· ἐγὼ εἶμαι προωρισμένος νά λαμπρύνω ὅλον τὸν κόσμον διὰ νά ἐξαλείψω τὸ σκότος τῶν κρυφῶν αἰνιγμάτων, διὰ νά εὐρῶ τήν ἁρμονίαν μεταξὺ ἐμοῦ καί τοῦ κόσμου, διὰ νά σχηματίσω ἐντὸς ἐμοῦ τήν ἁρμονίαν καί ἀφοῦ φωτίσω τήν γῆν, ὅλον τὸ σκοτεινὸν μέρος τῆς ζωῆς ὅπου τίςον ἐπέφερε καί εἶναι τυλιγμένη μέ δυστυχήματα, λύπας καί ἐγκλήματα, καί νά ἐνταφιάσω ὅλην αὐτὴν τήν λάσπην τοῦ παρελθόντος. Ἐγὼ εἶμαι προωρισμένος νά λύσω τοὺς δεσμούς ὅλων τῶν σφαλμάτων καί ἐγκλημάτων, πού μεταμόρφωσαν ταπεινὸν ὀτάτους ἀνθρώπου εἰς ἓνα αἰμοδόρον καί αἰσχρὸν ποίμνιον ζῶων πού κατατρώγονται ἀναμεταξύ των.

Ἐγὼ εἶμαι γεννημένος ἀπὸ τὸν Στοχασμόν διὰ νά ἐξολοθρεύσω καί καταπατήσω πᾶν ὅ,τι εἶναι παλαιόν, ἄσχημον καί δειλόν, πᾶν ὅ,τι εἶναι κακόν, καί ὅλα τὰ ἐμπόδια τοῦ Στοχασμοῦ, τῆς Ἑλευθερίας, τῆς Ὁμορφίας καί τοῦ Σεβασμοῦ στὸν ἀνθρώπον.

Ἀνόητος καί συχαμερὴ εἶναι ἡ ζωὴ ὅταν ἡ ἐπιβαλλομένη ἐργασία εἶναι ὑπὲρ τῶν δυνάμεων τινῶν διὰ νά εὐκολύνῃ ἄλλους.

Καταραμένα ὅλα τὰ σφάλματα, ὅλα αἱ προλήψεις καί τὰ ἐγκλήματα καὶ ἐδέρμευσαν τὸν νοῦν καί τήν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου· ὡς ἀράχνην, ἐγὼ θά τὰ ἐξολοθρεύσω!

Τὸ ὅπλον μου εἶναι ὁ Στοχασμός· ἡ σταθερὰ πε-

ποίθησίς μου στην ἐλευθερίαν του, στην ἀθανασίαν του καὶ ἡ δύναμις τῶν πλασμάτων του εἶναι ἡ ἀνεξάντλητος πηγή τῆς ἰσχύος μου

Δι' ἐμὲ ὁ Στοχασμός εἶναι ὁ μόνος ἀληθής καὶ αἰώνιος φανὸς στὸ σκότος τῆς ζωῆς· τὸ βλέπω νὰ λίμπη πάντοτε μὲ μεγαλητέαν δύναμιν, φωτίζων βαθύτερα τὰ μυστήρια τῆς ἀδύσσου, καὶ μὲ τὰς ἀθανάτους ἀκτῖνας του ἐγὼ προχωρῶ ἀκολουθῶν αὐτὸν τὸν πάντοτε πλέον ψηλὰ καὶ πλέον ἐμπρός.

Ἀναγνωρίζω ἀκόμη πῶς αἱ προλήψεις εἰς αἱ λείψανα παλαιῶν ἀληθειῶν ἀπηνθρακωμένες ἀπὸ τὴν λάμψιν ἐκείνου τοῦ ἰδίου Στοχασμοῦ ὅστις τὰ ἐγέννησε.

Θὰ ἔλθῃ μιὰ ἡμέρα ποῦ θὰ ἐγερθῇ στὸ πῆθος μου, διὰ μιᾶς μεγάλης λάμψεως, ὁ κόσμος τῶν αἰσθήσεων μου, καὶ ὁ ἀθάνατος Στοχασμός μου· καὶ μὲ αὐτὸν θὰ καύσω μέσα στὴν ψυχὴν μου ὅ,τι εἶναι σκοτεινόν,

σκληρὸν καὶ αἰσχρὸν καὶ θὰ ὁμοιάζω τοὺς θεοὺς τοὺς ὁποίους γεννᾷ ὁ Στοχασμός μου: Τὸ πᾶν εἶναι ὁ ἄνθρωπος, καὶ ὅλα εἶναι διὰ τὸν ἄνθρωπον.

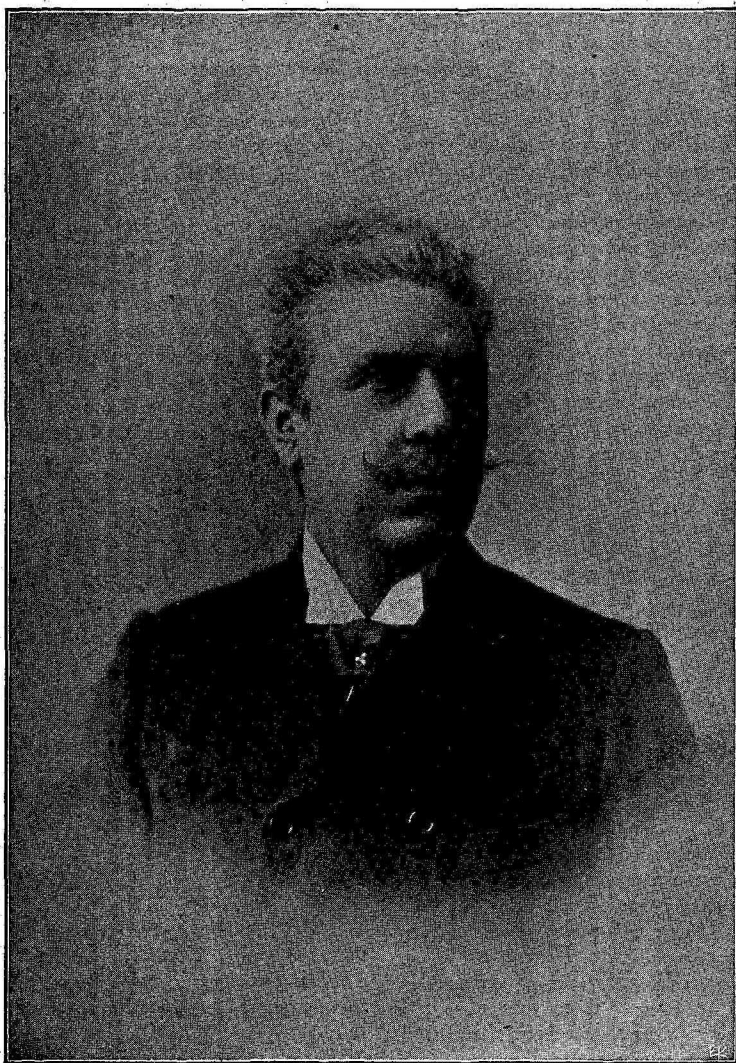
Καὶ ἰδοὺ ἐκ νέου αὐτὸς, ὁ ἄνθρωπος, ἐλεύθερος καὶ ἐνδοξος, ὑπερηφάνως τὸ μέτωπόν του ἐγείρων προχωρεῖ βραδέως. ἀλλὰ μὲ βῆμα σταθερὸν ἐπὶ τῆς σκόνῃς τῶν παλαιῶν προλήψεων, μόνος στὸ χάος τῶν σφαλμάτων: ὅπισθέ· του μένει ἡ κόνις τοῦ παρελθόντος καὶ ἐμπρός του σ' ἐκουν μὲ ἀπάθειαν καὶ τὸν προσμένουν, πλῆθος αἰνιγμάτων.

Αὐτὰ εἶναι ἀνιρίθητα, ὡς τ' ἀστέρια εἰς τὰ βάθη τοῦ οὐρανοῦ καὶ δὲν ὑπάρχει τέλος εἰς τὸν δρόμον τοῦ ἀνθρώπου.

Ἔ·σι ὁ ἄνθρωπος περιπατεῖ ἐπαναστατῶν—ἐμπρός, καὶ πλέον ψηλὰ... πάντοτε ἐμπρός· καὶ πάντοτε ὑψηλότερα !

Μετάφρασις ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΒΑΝΕΛΛΗΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΜΠΟΚΑΤΣΙΑΜΠΗΣ